

Referat af møde i Arbejdsgruppen ved Saksfjed/Hyllekrog torsdag den 11. februar 2010 Naturskolen ved Maribo

---

Deltagere: Arne J., Benny S., Dines og Helle J., Frants K., Freddie og Birthe E., Helge R., Lars Munk, Leif og Yvonne C., Palle S., Sven Jean L., Uffe B.N. og Søren Hansen fra Fugleværnsfonden

Afbud: Ingelise J., J.K.O. og Karen J., Karin A., Kurt B., Sven T., Tove og Keld D.

Desuden manglede: Bernth I., Bjørn E., Erik H., Finn K., Hans og Kirsten F., Karin B., Kurt F., Mette H., Peter K., Peter J., Rasmus og Rita R. og Susan E.

Siden sidst

Vandhuller Hyllekrog

På Hyllekrog er der gravet fire nye vandhuller i et EU projekt. Kåre Fog har stået for arbejdet. Ud over de fire vandhuller er der lukket et grøftesystem på engene. Ifølge Lars Munk ser det ud som om, det har givet mere vand på engene.

Rydninger i Saksfjed

I Saksfjed er der foretaget en større rydning. Ud for Kalveholm har HedeDanmark ryddet færdigt, således at der nu er 18 hektar åben eng. Det er en flot afslutning af arbejdsgruppens mangeårige indsats i området.

HedeDanmark har desuden ryddet en gennemgående lysning i skoven, hvor kvæget kan passere gennem skoven uden at komme ind i de områder, hvor dådyrene primært holder til.

Der har været arbejdet på at udbedre markvejen. Det arbejde der blev udført i den tørre tid har været en succes, men i efteråret blev der også udlagt grus i en meget tør periode. Det har ikke været nogen succes.

Slåning

Traktoren har været i aktion med slåningsopgaver. Dines har slået de fleste roser (*Rosa rugosa*) på Hyllekrog, og Helge m.fl. har desuden slået ca. 75 % af lyse-siv på den nye eng i Saksfjed. Begge opgaver fortjener en meget stor ros.

Traktor

Der er indkøbt en ordentlig dieselbeholder til traktoren inkl. en pumpe. Traktoren er parkeret hos Kjeld på Bjernæsvej, mens den nye vogn står ude ved Billitse Mølle med en presenning over.

Diverse

Der er opsat skalapæle på strategiske steder, så vi kan følge vandstanden. Arbejdsgruppen har fået en trådvinde, som kan bruges til at rulle hegnstråd ind på.

Traktor

Der er behov for en bedre placering af traktoren. Vi drøftede dette meget indgående, og forskellige forslag kom på bordet. Dines foreslog et grønt telt, der kan indkøbes rimeligt billigt. Der blev også foreslået et egentlig skur (garage). Begge ting blev foreslået opført på Eriks brændeplads. Problemet med disse forslag blev hurtigt klarlagt.

1. De kræver virkelig mange tilladelser
2. Hvordan ser vi selv på lignende ansøgninger fra andre lodsejere
3. Brændepladsen ligger på pumpelagets grund

Som et alternativ foreslog Sven Jean hestestalden på Lyttesholm (stenladen). Der var bred opbakning til dette som det bedste forslag, idet den ligger rigtig godt placeret, og samtidig har den både strøm og vand indlagt.

Dines og **Leif C.** vil tage ud og tale med Erik om mulighederne. Hvis Erik er positiv, vil Fugleværnsfondens **sekretariat** bringe spørgsmålet op over for Lungholm, der ejer laden.

Navngivning af delområder

I forbindelse med at snakken gik lystigt på mødet, blev det flere gange tydeligt, at vi mangler lokale stednavne på nogle af de områder, vi ofte taler om. Der findes gode stednavne flere steder: Stubodde, Fårefolden, Ninas Hus m.fl., men ret ofte støder vi på områder, der ikke har et entydigt navn.

Den nye eng er et eksempel, ligesom vejen i Saksfjed er et andet eksempel. På mødet blev førstnævnte omtalt som Kalveholmstykket, engen ud for Kalveholm, engene nord for møllen etc. Vi aftalte, at **Arbejdsgruppen** skal komme med et bud på navngivning af karakteristiske geografiske områder.

Samarbejdsmuligheder omkring formidling

Fugleværnsfonden har taget kontakt til Lolland Kommunes afdeling for udvikling og erhverv med henblik på et samarbejde omkring gennemførelse af de tiltag, der er nævnt i plejeplanen omkring formidling (cykelsti, p-plads, skiltning og observationsplatforme m.m.). Der er etableret en god kontakt til en gruppe af kommunens embedsmænd, som vil arbejde på at få de foreslåede tiltag forelagt for kommunens politiske udvalg. Flere af de foreslåede tiltag passer godt sammen med kommunens arbejde i øvrigt, så der er god mulighed for et frugtbart samarbejde. Som sagt skal tingene behandles i kommunens politiske udvalg, ligesom Lungholm skal kontaktes, da flere af tiltagene også har berøring af deres områder. Lungholm har for nylig ændret profil, så de også arbejder med "oplevelsesøkonomi". Vi kan derfor håbe på, at de også har en interesse i øget synlighed af deres arealer i Saksfjed Inddæmning.

Ture

Der afholdes i år minimum 10 ture i reservatet. Søren udleverede den nyproducerede turfolder "Naturture 2010 i Fugleværnsfondens reservater". Birte gjorde opmærksom på, at der er en fejl i tur nr. 40, som er angivet til at finde sted søndag d. 8. maj. Problemet er, at 8. maj rettelig er om lørdagen. **Søren** bringer dette videre til Allan.

Hydrologisk forundersøgelse

Søren præsenterede et udkast til en rapport over vandstandsforholdene i Fugleværnsfondens del af Saksfjed Inddæmning. Den er udarbejdet af Henrik Mørup Petersen fra Rambøll, som er en meget erfaren ingeniør, ligesom han tillige er ornitolog. Forundersøgelsen er baseret på dels en besigtigelse og dels en såkaldt højdemodel over området topografi. Sidstnævnte har afsløret en række meget interessante forhold, som vi ikke tidligere har været opmærksomme på. Et par steder ser det ud som om, der kan skabes permanente vådområder ved at stoppe grøfter, og andre steder kan arealerne gøres generelt mere fugtige ved at stoppe grøfter. Sven Jean oplyste, at afvandingsgrøften i digegraven **ikke** er gennemgående fra nord til syd. Forundersøgelsen er endnu kun i et udkast, og ingeniøren skal besigtige området, når sneen er smeltet, og vandstanden derfor er maksimal.

Supplerende rydning

HedeDanmark laver den bugtede overgang i den nordlige del af skoven, ligesom de muligvis laver selektiv tynding for at tilgodese egetræer på Stenersholmen. Arbejdet vil foregå, når sneen har lettet taget i området. Sven Jean gjorde opmærksom på, at HedeDanmark bør efterlade en vis mængde dødt ved i skovbunden af hensyn til insekter. **Søren** giver besked videre til HedeDanmark.

Planlægning af arbejdsdage og møder

Som udgangspunkt er der arbejdsdag fast en gang om måneden i den 2. weekend (med mindre andet udtrykkeligt er meldt ud fra Lars). Såfremt en af dagene bliver aflyst, eller hvis der er særlige grejer/redskaber der skal medbringes, så udsender Lars en besked herom.

Arbejdsdage

- **Lige måneder om lørdagen:** 10/4, 12/6, 14/8, 9/10 og 11/12
- **Ulige måneder om søndagen:** 14/3, (9/5? - her kan Lars ikke), 11/7, 12/9 og 14/11
Alle dage kl. 9.00

Næste møde

- **torsdag den 19. august** (formodentlig ved Billitse Mølle)

Eventuelt

Arbejdsgruppen har behov for at få en person på motorsavskursus, da der i øjeblikket kun er en person der kan arbejde med saven. Arbejdsgruppen kan desuden godt bruge endnu en motorsav. **Søren** forhører sig hos Elise om mulighederne.

Det blev desuden foreslået at opsætte en kasse til stor skallesluger på Stenersholm.

Tak for et godt møde - og tak til Uffe for at vi kan holde mødet i Naturskolens inspirerende lokaler.

Referent: Søren Hansen - med hjælp fra Birte .